

ZA HRANICEMI FACEBOOKU - WECHAT

Daniel ECLER

Situace, kterou zná nejspíš každý z nás – potřebujeme se zeptat kamaráda, z čeho máme úkol do matiky, nebo si dohodnout rande s holkou. Bývaly doby, kdy jsme se museli zvednout a jít jednat osobně. Později, s rozvojem techniky, jsme dostali možnost zvednout telefon a zavolat či poslat zprávu. Vývoj šel ale pořád kupředu a zanedlouho poté se objevil fenomén, bez kterého si mnoho dnešních dětí, ale i dospělých nedokáže svůj život už téměř představit – Facebook. Prostřednictvím něj se stala komunikace s okolím ještě mnohem jednodušší a rychlejší. Mohli jsme si v reálném čase chatovat s kamarádem, který se v tu chvíli nacházel třeba na opačné straně světa. Za tímto účelem se později objevila aplikace s názvem Facebook Messenger, která víceméně převzala ze zmíněné sociální sítě především právě funkci komunikace. Facebook, respektive Messenger, využívají miliony lidí po celém světě, ale mají tuto možnost skutečně všichni?

Jak mnoho z vás jistě správně napadlo, samozřejmě ne. Důvodů je celá řada, mohou za to problémy ekonomické, geomorfologické, ale mimo dalších třeba i politické. A právě na ty se nyní zaměříme, konkrétně na jednu ze světových velmocí, kterou každý určitě moc dobře zná – na Čínu.

Představa, že jsou v Číně zaostalí, je už dávno vyvrácený mýtus. Samozřejmě, že je zde velký rozdíl mezi chudým venkovem a moderními městy, ale obě tyto oblasti jedno spojuje. Jsou to právě mobilní technologie, které pronikly i do těch nejzapadlejších míst. I když se vypravíte do „malé“ vesničky někde v horách, překvapí vás všudypřítomnost těchto přístrojů. Rovněž není žádným tajemstvím, že zdejší vláda, zastoupená Komunistickou stranou,

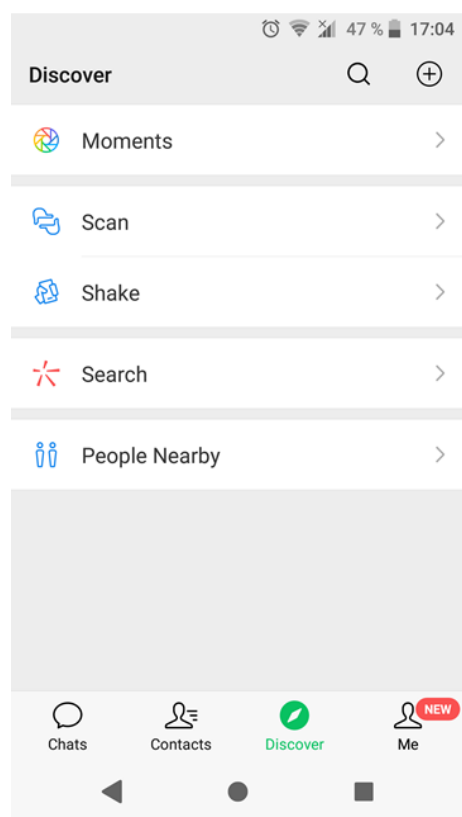
reguluje západoevropské vlivy, které by nějakým způsobem mohly ohrozit nebo alespoň ovlivnit její působení. Jednou z těchto restrikcí je právě i zákaz používání Facebooku, Messengeru, Googlu, YouTube a mnoha dalších webových stránek, které jsou zde trvale blokovány. Jak tedy mohou být Číňané ve spojení?

To, že tato omezení je možné obejít pomocí některé z VPN aplikací, je také relativně známý fakt. Většina místních lidí ovšem ani tuto potřebu nemá. Jak je to možné? Jednoduše – Čína nabízí svým občanům alternativu a vůbec ne špatnou. Právě na tyto „legální možnosti“ se nyní zaměříme.

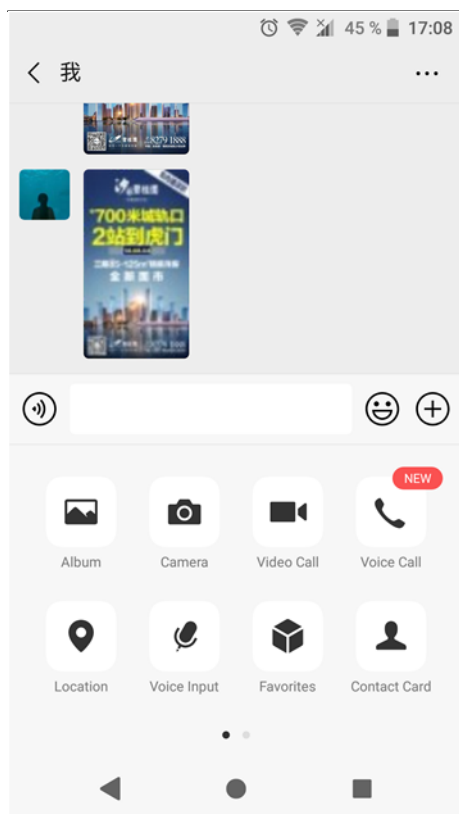
V tomto článku se budeme věnovat především té aplikaci, která hraje na poli komunikace v Číně prim. Jak jistě mnozí z čtenářů již tuší, jde o aplikaci s jednoduchým, ale výstižným názvem – WeChat. Sami Číňané tuto aplikaci nazývají Weixin. Jedná se o jakéhosi nástupce obdobné aplikace QQ, který vyvinula stejná společnost známá pod jménem Tencent. Jedná se o průlomový program uvedený na trh v roce 2011. Díky velice širokému spektru využití se mu někdy také jednoduše přezdívá „aplikace na všechno“ a tak není divu, že se o ní již roku 2018 psalo v časopisu Forbes jako o „jedné z nejmocnějších aplikací na světě“, kterou v té době využívalo již přes jednu miliardu aktivních uživatelů.

Komunikátorem číslo jedna není WeChat pouze v Číně, ale například také v Bhútánu. Běží na všech nejvyužívanějších systémech, mezi které patří iOS, macOS, Android, Windows Phone 8/8.1, Symbian V3 i Symbian V5. K dispozici je ve dvaceti jazykových mutacích a uživatelé potěší především to, že je licencována jako freeware, tedy zdarma. Jak se dozvíme později blíže, WeChat slouží i jako plnohodnotný nástroj k placení, a byl tak označen za největšího konkurenta značek Visa, Mastercard a American Express. Vývoj této aplikace byl dokonce během jednoho pětiletého plánu spolufinancován i čínskou vládou, která měla na vzniku takovéto aplikace samozřejmě eminentní zájem. Není žádným tajemstvím, že tento komunikátor striktně dodržuje pravidla cenzury stanovená místním režimem a někdy se také proslýchá to, že vláda skrze tuto aplikaci monitoruje i činnost svých občanů a shromažďuje tak údaje o každém z nich v rozsáhlém a velmi

propracovaném systému národní databáze občanů. O možnostech a funkcích WeChatu bychom zde mohli sáhodlouze hovořit, ale mnohem lepší bude, když si je ukážeme přímo na příkladech.

Na liště v dolní části obrazovky máme 4 základní záložky. Po rozkliknutí každé z nich se nám rozbalí nabídka konkrétních možností. Pod chaty se nám otevře seznam konverzací. Zde máme bohatou nabídku funkcí, jako jsou klasické textové zprávy, velmi oblíbené hlasové zprávy, odesílání fotografie či obrázku z paměti telefonu nebo pořízení aktuální fotografie přední i zadní kamerou. Často využívané bývají také klasické hovory, ale i videohovory. Dále máme možnost sdílet lokaci bodu v mapě, kdy můžeme následně zapnout GPS navádění k tomuto cíli, nebo Real-time Location, přičemž se na mapě zobrazí poloha naše a poloha našeho přítele či přítelkyně, které pak můžeme jednoduše najít. Další zajímavou možností je Voice Input sloužící k převádění mluvené řeči do psané podoby. Na výběr je zde ovšem pouze angličtina nebo čínština. Také můžeme sdílet naše oblíbené záložky nebo odeslat tzv. Contact Card na kteroukoliv osobu z našeho adresáře. Samozřejmostí je pak sdílení souborů z paměti telefonu.

V kartě kontaktů vidíme všechny přidané kontakty v našem adresáři, které jsou řazeny abecedně. V tomto oddílu také můžeme hledat nové přátele použitím WeChat ID, které má každý přidělené od založení účtu nebo lze jen jednoduše zadat telefonní číslo, s kterým je příslušný účet spárován.

Záložka Discover slouží k nalezení dalších lidí různými způsoby. Asi nejběžněji používaný je scan QR kódu, který aplikace vygeneruje, pokud si chceme přidat někoho, kdo je fyzicky vedle nás. Další možností je, že svým telefonem zatřeseš a ten následně vyhledá lidi v okolí, kteří v té samé chvíli také třesou svými mobily. Pokud chceme nalézt lidi v naší blízkosti, můžeme použít možnost People Nearby, kdy se nám na základě lokace našeho telefonu zobrazí jiní uživatelé poblíž. Posledním, velmi důležitým bodem jsou Moments, kde se je kanál vybraných příspěvků od našich přátel na jakési zdi. Zde je možné sdílet videa, obrázky, články i vlastní textové příspěvky. U každého příspěvku máme možnost zkopírování do schránky, přidání do oblíbených nebo použití integrovaného překladače do jazyka stažené verze, v našem případě do angličtiny. Tato funkce je dostupná jak u Moments, tak i přímo v konverzacích.

Poslední ze základních záložek je záložka Me, v které, jak sám název již napovídá, můžeme spravovat svůj vlastní profil a vše kolem účtu. Zde si můžeme nastavit profilový obrázek a přezdívku,

případně pořídit snímek, který je následně možné publikovat v sekci My Posts. V pododdílu Favourites nalezneme vše, co jsme si v minulosti uložili jako oblíbené a chtěli jsme mít možnost se k tomuto obsahu v budoucnu vrátit. Pokud máme účet vedený u některé z čínských bank, je možné jej propojit s WeChatem a rázem tak máme plnohodnotný platební nástroj. Platby probíhají jak jinak než naskenováním QR kódů, které jsou všudypřítomné a můžeme si tak koupit lístek na metro, zaplatit za taxi, pořídit si novou mikinu nebo uhradit útratu v restauraci či pojízdném fast foodu. Správu financí pak najdeme právě v sekci Cards & Offers. Předposlední volbou je Sticker Gallery, kde si můžeme vybrat z nepřeberného množství samolepek a smajlíků, a tak si ozvláštnit svůj chat. Zejména tato možnost je u Číňanů hojně využívána. Posledním bodem je všeobecné nastavení profilu, konverzací, notifikací a nejrůznějších doplňkových služeb.

Výše jsem se pokusil co možná nejstručněji popsat základní funkce a způsob práce s aplikací WeChat. Různých možností a rozšíření je ale ještě celá řada. Nejjednodušším způsobem, jak tento komunikátor poznat lépe, je samozřejmě ten, že si jej sami stáhnete a vyzkoušíte. Myslím si, že mnoho lidí bude příjemně překvapeno příjemným a poměrně jednoduchým a intuitivním uživatelským prostředím, které tato aplikace nabízí.

Stinnou stránkou této věci je ale již výše zmíněný monitoring aktivity čínskou vládou a také, zejména v čínské populaci, velice vysoká závislost na této aplikaci. Když jede člověk například v nějakém prostředku veřejné dopravy, je téměř zázrak vidět v okruhu 30 metrů alespoň 5 lidí, kteří nepozorují displeje svých mobilů. Většina lidí má tím pádem jako téměř nepostradatelnou položku svého osobního inventáře také powerbanku. Pomineme-li totální ztrátu osobní sociální interakce, představme si situaci, kdy přeci jen dojde k tomu, že se jim jejich zařízení úplně vybije. V tu chvíli dostávají téměř až panickou hrůzu z toho, co budou dělat, protože mnoho z nich se například na placení mobilem spoléhá do té míry, že nemají téměř žádnou hotovost a pak je obrovský problém cokoliv zaplatit.

Skutečný přínos takovýchto technologií je tedy velice diskutabilní. Čína, jedna z nejstarších civilizací na světě, je v tuto chvíli již bez debat závislá nejen na WeChatu, ale i na mnoha dalších

technických vymoženostech moderní doby. Je to krok vpřed nebo jen začátek konce?

Pro E-Bezpečí
Daniel Ecler